

Wymagania edukacyjne z chemii dla klasy 7 szkoły podstawowej

opracowane na podstawie

Programu nauczania chemii *Chemia Nowej Ery*

autorstwa Jana Kulawika, Teresy Kulawik i Marii Litwin.

Dział 1. Substancje i ich przemiany

Dział 1.

Ocena dopuszczająca [1]

Uczeń:

- zalicza chemię do nauk przyrodniczych
- stosuje zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni chemicznej
- nazywa wybrane elementy szkła i sprzętu laboratoryjnego oraz określa ich przeznaczenie
- zna sposoby opisywania doświadczeń chemicznych
- opisuje właściwości substancji będących głównymi składnikami produktów stosowanych na co dzień
- definiuje pojęcie gęstość
- podaje wzór na gęstość
- przeprowadza proste obliczenia z wykorzystaniem pojęć masa, gęstość, objętość
- wymienia jednostki gęstości
- odróżnia właściwości fizyczne od chemicznych
- definiuje pojęcie mieszanina substancji
- opisuje cechy mieszanin jednorodnych i niejednorodnych
- podaje przykłady mieszanin
- opisuje proste metody rozdzielania mieszanin na składniki
- definiuje pojęcia zjawisko fizyczne i reakcja chemiczna
- podaje przykłady zjawisk fizycznych i reakcji chemicznych zachodzących w otoczeniu człowieka
- definiuje pojęcia pierwiastek chemiczny i związek chemiczny
- dzieli substancje chemiczne na proste i złożone oraz na pierwiastki i związki chemiczne
- podaje przykłady związków chemicznych
- dzieli pierwiastki chemiczne na metale i niemetale
- podaje przykłady pierwiastków chemicznych (metali i niemetali)
- odróżnia metale i niemetale na podstawie ich właściwości
- opisuje, na czym polegają rdzewienie i korozja
- wymienia niektóre czynniki powodujące korozję
- posługuje się symbolami chemicznymi pierwiastków (H, O, N, Cl, S, C, P, Si, Na, K, Ca, Mg, Fe, Zn, Cu, Al, Pb, Sn, Ag, Hg)

Dział 1.	Ocena dostateczna [1 + 2]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia, czym zajmuje się chemia – wyjaśnia, dlaczego chemia jest nauką przydatną ludziom – wyjaśnia, czym są obserwacje, a czym wnioski z doświadczenia – przelicza jednostki (masy, objętości, gęstości) – wyjaśnia, czym ciało fizyczne różni się od substancji – opisuje właściwości substancji – wymienia i wyjaśnia podstawowe sposoby rozdzielania mieszanin na składniki – sporządza mieszaninę – dobiera metodę rozdzielania mieszaniny na składniki – opisuje i porównuje zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną – projektuje doświadczenia ilustrujące zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną – definiuje pojęcie stopy metali – podaje przykłady zjawisk fizycznych i reakcji chemicznych zachodzących w otoczeniu człowieka – wyjaśnia potrzebę wprowadzenia symboli chemicznych – rozpoznaje pierwiastki i związki chemiczne – wyjaśnia różnicę między pierwiastkiem, związkiem chemicznym i mieszaniną – proponuje sposoby zabezpieczenia przed rdzewieniem przedmiotów wykonanych z żelaza
Dział 1.	Ocena dobra [1 + 2 + 3]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje zastosowania wybranego szkła i sprzętu laboratoryjnego – identyfikuje substancje na podstawie podanych właściwość – przeprowadza obliczenia z wykorzystaniem pojęć: masa, gęstość, objętość – przelicza jednostki – podaje sposób rozdzielenia wskazanej mieszaniny na składniki – wskazuje różnice między właściwościami fizycznymi składników mieszaniny, które umożliwiają jej rozdzielenie – projektuje doświadczenia ilustrujące reakcję chemiczną i formułuje wnioski – wskazuje w podanych przykładach reakcję chemiczną i zjawisko fizyczne – wskazuje wśród różnych substancji mieszaninę i związek chemiczny – wyjaśnia różnicę między mieszaniną a związkiem chemicznym – odszukuje w układzie okresowym pierwiastków podane pierwiastki chemiczne

		<ul style="list-style-type: none"> – opisuje doświadczenia wykonywane na lekcji – przeprowadza wybrane doświadczenia
Dział 1.	Ocena bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia podział chemii na organiczną i nieorganiczną – definiuje pojęcie patyna – projektuje doświadczenie o podanym tytule (rysuje schemat, zapisuje obserwacje i formułuje wnioski) – przeprowadza doświadczenia z działu Substancje i ich przemiany – projektuje i przewiduje wyniki doświadczeń na podstawie posiadanej wiedzy
Dział 1.	Ocena celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie szuka w literaturze naukowej i czasopismach chemicznych informacji na temat historii i rozwoju chemii; a także na temat substancji i ich przemian; - posługuje się pojęciem gęstości substancji w zadaniach problemowych; - zna skład i zastosowanie innych, niż poznanych na lekcji, stopów (np. stopu Wooda); - przeprowadza chromatografię bibułową oraz wskazuje jej zastosowanie; - tłumaczy, na czym polega zjawisko alotropii i podaje jej przykłady; - samodzielnie podejmuje działania zmierzające do rozszerzenia swoich wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach chemii; - przeprowadza badania właściwości substancji; - sporządza mieszaniny różnych substancji oraz samodzielnie je rozdziela; - identyfikuje substancje na podstawie samodzielnie przeprowadzonych badań; - prezentuje wyniki swoich badań w formie wystąpienia, referatu lub za pomocą multimedialnych (np. w formie prezentacji multimedialnej).
Dział 2. Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają		
Dział 2.	Ocena dopuszczająca [1]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje skład i właściwości powietrza – określa, co to są stałe i zmienne składniki powietrza – opisuje właściwości fizyczne i chemiczne tlenu, tlenku węgla(IV), wodoru, azotu oraz właściwości fizyczne gazów szlachetnych – podaje, że woda jest związkiem chemicznym wodoru i tlenu – tłumaczy, na czym polega zmiana stanu skupienia na przykładzie wody

		<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie wodorki - omawia obieg tlenu i tlenku węgla(IV) w przyrodzie - określa znaczenie powietrza, wody, tlenu, tlenku węgla(IV) - podaje, jak można wykryć tlenek węgla(IV) - określa, jak zachowują się substancje higroskopijne - opisuje, na czym polegają reakcje syntezy, analizy, wymiany - omawia, na czym polega spalanie - definiuje pojęcia substrat i produkt reakcji chemicznej - wskazuje substraty i produkty reakcji chemicznej - określa typy reakcji chemicznych - określa, co to są tlenki i zna ich podział - wymienia podstawowe źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza - wskazuje różnicę między reakcjami egzo- i endoenergetyczną - podaje przykłady reakcji egzo- i endoenergetycznych - wymienia niektóre efekty towarzyszące reakcjom chemicznym
Dział 2.	Ocena dostateczna [1 + 2]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające, że powietrze jest mieszaniną jednorodną gazów - wymienia stałe i zmienne składniki powietrza - oblicza przybliżoną objętość tlenu i azotu, np. w sali lekcyjnej - opisuje, jak można otrzymać tlen - opisuje właściwości fizyczne i chemiczne gazów szlachetnych, azotu - podaje przykłady wodorków niemetali - wyjaśnia, na czym polega proces fotosyntezy - wymienia niektóre zastosowania azotu, gazów szlachetnych, tlenku węgla(IV), tlenu, wodoru - podaje sposób otrzymywania tlenku węgla(IV) (na przykładzie reakcji węgla z tlenem) - definiuje pojęcie reakcja charakterystyczna - planuje doświadczenie umożliwiające wykrycie obecności tlenku węgla(IV) w powietrzu wydychanym z płuc - wyjaśnia, co to jest efekt cieplarniany - opisuje rolę wody i pary wodnej w przyrodzie - wymienia właściwości wody

		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie higroskopijność – zapisuje słownie przebieg reakcji chemicznej – wskazuje w zapisie słownym przebiegu reakcji chemicznej substraty i produkty, pierwiastki i związki chemiczne – opisuje, na czym polega powstawanie dziury ozonowej i kwaśnych opadów – podaje sposób otrzymywania wodoru (w reakcji kwasu chlorowodorowego z metalem) – opisuje sposób identyfikowania gazów: wodoru, tlenu, tlenku węgla(IV) - wymienia źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza - wymienia niektóre sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami – definiuje pojęcia reakcje egzo- i endoenergetyczne
Dział 2.	Ocena dobra [1 + 2 + 3]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa, które składniki powietrza są stałe, a które zmienne – wykonuje obliczenia dotyczące zawartości procentowej substancji występujących w powietrzu – wykrywa obecność tlenku węgla(IV) – opisuje właściwości tlenku węgla(II) – wyjaśnia rolę procesu fotosyntezy w naszym życiu – podaje przykłady substancji szkodliwych dla środowiska przyrodniczego – wyjaśnia, skąd się biorą kwaśne opady – określa zagrożenia wynikające z efektu cieplarnianego, dziury ozonowej, kwaśnych opadów – proponuje sposoby zapobiegania powiększaniu się dziury ozonowej i ograniczenia powstawania kwaśnych opadów – projektuje doświadczenia, w których otrzyma tlen, tlenek węgla(IV), wodór – projektuje doświadczenia, w których zbada właściwości tlenu, tlenku węgla(IV), wodoru – zapisuje słownie przebieg różnych rodzajów reakcji chemicznych – podaje przykłady różnych typów reakcji chemicznych – wykazuje obecność pary wodnej w powietrzu – omawia sposoby otrzymywania wodoru – podaje przykłady reakcji egzo- i endoenergetycznych – zalicza przeprowadzone na lekcjach reakcje do egzo- lub endoenergetycznych
Dział 2.	Ocena bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	<p>Uczeń:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - otrzymuje tlenek węgla(IV) w reakcji węglanu wapnia z kwasem chlorowodorowym - wymienia różne sposoby otrzymywania tlenu, tlenku węgla(IV), wodoru - projektuje doświadczenia dotyczące powietrza i jego składników - uzasadnia, na podstawie reakcji magnezu z tlenkiem węgla(IV), że tlenek węgla(IV) jest związkiem chemicznym węgla i tlenu - uzasadnia, na podstawie reakcji magnezu z parą wodną, że woda jest związkiem chemicznym tlenu i wodoru - planuje sposoby postępowania umożliwiające ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami - identyfikuje substancje na podstawie schematów reakcji chemicznych - wykazuje zależność między rozwojem cywilizacji a występowaniem zagrożeń, np. podaje przykłady dziedzin życia, których rozwój powoduje negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego
Dział 2.	Ocena celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna ciekawe historie związane z pochodzeniem lub tworzeniem nazw pierwiastków chemicznych - przedstawia rozwój pojęcia: atom i założenia teorii atomistyczno-cząsteczkowej - przedstawia inne, niż poznane na lekcji, sposoby porządkowania pierwiastków chemicznych - śledzi w literaturze naukowej osiągnięcia w dziedzinie badań nad atomem i pierwiastkami promieniotwórczymi - bezbłędnie oblicza masę atomową ze składu izotopowego pierwiastka chemicznego - oblicza skład procentowy izotopów pierwiastka chemicznego - zna budowę atomów pierwiastków chemicznych o liczbach atomowych większych od 20 - uzasadnia, dlaczego lantanowce i aktynowce umieszcza się najczęściej pod główną częścią tablicy.
Dział 3. Atomy i cząsteczki		
Dział 3.	Ocena dopuszczająca [1]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie materia - definiuje pojęcie dyfuzji - opisuje ziarnistą budowę materii - opisuje, czym atom różni się od cząsteczki

		<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: jednostka masy atomowej, masa atomowa, masa cząsteczkowa – oblicza masę cząsteczkową prostych związków chemicznych – opisuje i charakteryzuje skład atomu pierwiastka chemicznego (jądro – protony i neutrony, powłoki elektronowe – elektrony) – wyjaśnia, co to są nukleony – definiuje pojęcie elektrony walencyjne – wyjaśnia, co to są liczba atomowa, liczba masowa – ustala liczbę protonów, elektronów, neutronów w atomie danego pierwiastka chemicznego, gdy znane są liczby atomowa i masowa – podaje, czym jest konfiguracja elektronowa – definiuje pojęcie izotop – dokonuje podziału izotopów – wymienia najważniejsze dziedziny życia, w których mają zastosowanie izotopy – opisuje układ okresowy pierwiastków chemicznych – podaje treść prawa okresowości – podaje, kto jest twórcą układu okresowego pierwiastków chemicznych – odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach chemicznych – określa rodzaj pierwiastków (metal, niemetal) i podobieństwo właściwości pierwiastków w grupie
Dział 3.	Ocena dostateczna [1 + 2]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – planuje doświadczenie potwierdzające ziarnistość budowy materii – wyjaśnia zjawisko dyfuzji – podaje założenia teorii atomistyczno-cząsteczkowej budowy materii – oblicza masy cząsteczkowe – opisuje pierwiastek chemiczny jako zbiór atomów o danej liczbie atomowej Z – wymienia rodzaje izotopów – wyjaśnia różnice w budowie atomów izotopów wodoru – wymienia dziedziny życia, w których stosuje się izotopy – korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych – wykorzystuje informacje odczytane z układu okresowego pierwiastków chemicznych – podaje maksymalną liczbę elektronów na poszczególnych powłokach (K, L, M) – zapisuje konfiguracje elektronowe – rysuje modele atomów pierwiastków chemicznych

		– określa, jak zmieniają się niektóre właściwości pierwiastków w grupie i okresie
Dział 3.	Ocena dobra [1 + 2 + 3]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice między pierwiastkiem a związkem chemicznym na podstawie założeń teorii atomistyczno-cząsteczkowej budowy materii – oblicza masy cząsteczkowe związków chemicznych – definiuje pojęcie masy atomowej jako średniej mas atomów danego pierwiastka, z uwzględnieniem jego składu izotopowego – wymienia zastosowania różnych izotopów – korzysta z informacji zawartych w układzie okresowym pierwiastków chemicznych – oblicza maksymalną liczbę elektronów w powłokach – zapisuje konfiguracje elektronowe – rysuje uproszczone modele atomów – określa zmianę właściwości pierwiastków w grupie i okresie
Dział 3.	Ocena bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnice między pierwiastkiem a związkem chemicznym na podstawie założeń teorii atomistyczno-cząsteczkowej budowy materii – oblicza masy cząsteczkowe związków chemicznych – definiuje pojęcie masy atomowej jako średniej mas atomów danego pierwiastka, z uwzględnieniem jego składu izotopowego – wymienia zastosowania różnych izotopów – korzysta z informacji zawartych w układzie okresowym pierwiastków chemicznych – oblicza maksymalną liczbę elektronów w powłokach – zapisuje konfiguracje elektronowe – rysuje uproszczone modele atomów – określa zmianę właściwości pierwiastków w grupie i okresie
Dział 3.	Ocena celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, dlaczego konfiguracja elektronowa helowców stanowi stabilny układ elektronów - samodzielnie analizuje charakter wiązań w podanych przykładach cząsteczek związków chemicznych (na podstawie danych uzyskanych z tablicy elektroujemności) - rozwiązuje proste zadania z uwzględnieniem mola - rozwiązuje złożone chemografy: ustala, jakie substancje kryją się pod wskazanymi

		<p>oznaczeniami, zapisuje równania reakcji</p> <ul style="list-style-type: none"> - w podanym zbiorze reagentów dobiera substraty do produktów, a następnie zapisuje równania reakcji, określając ich typ - interpretuje równania reakcji chemicznych pod względem ilościowym; wykonuje obliczenia stechiometryczne uwzględniające poznane w trakcie realizacji działu pojęcia i prawa.
Dział 4. Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych		
Dział 4.	Ocena dopuszczająca [1]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia typy wiązań chemicznych – podaje definicje: wiązania kowalencyjnego niespolaryzowanego, wiązania kowalencyjnego spolaryzowanego, wiązania jonowego – definiuje pojęcia: jon, kation, anion – definiuje pojęcie elektroujemność – posługuje się symbolami pierwiastków chemicznych – podaje, co występuje we wzorze elektronowym – odróżnia wzór sumaryczny od wzoru strukturalnego – zapisuje wzory sumaryczne i strukturalne cząsteczek – definiuje pojęcie wartościowość – podaje wartościowość pierwiastków chemicznych w stanie wolnym – odczytuje z układu okresowego maksymalną wartościowość pierwiastków chemicznych względem wodoru grup 1., 2. i 13.–17. – wyznacza wartościowość pierwiastków chemicznych na podstawie wzorów sumarycznych – zapisuje wzory sumaryczny i strukturalny cząsteczki związku dwupierwiastkowego na podstawie wartościowości pierwiastków chemicznych – określa na podstawie wzoru liczbę atomów pierwiastków w związku chemicznym – interpretuje zapisy (odczytuje ilościowo i jakościowo proste zapisy), np.: H₂, 2H, 2H₂ itp. – ustala na podstawie wzoru sumarycznego nazwę prostych dwupierwiastkowych związków chemicznych – ustala na podstawie nazw wzory sumaryczne prostych dwupierwiastkowych związków chemicznych

		<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia podstawowe rodzaje reakcji chemicznych - wskazuje substraty i produkty reakcji chemicznej - podaje treść prawa zachowania masy - podaje treść prawa stałości składu związku chemicznego - przeprowadza proste obliczenia z wykorzystaniem prawa zachowania
Dział 4.	Ocena dostateczna [1 + 2]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę elektronów zewnętrznej powłoki w łączeniu się atomów - odczytuje elektroujemność pierwiastków chemicznych - opisuje sposób powstawania jonów - określa rodzaj wiązania w prostych przykładach cząsteczek - podaje przykłady substancji o wiązaniu kowalencyjnym i substancji o wiązaniu jonowym - przedstawia tworzenie się wiązań chemicznych kowalencyjnego i jonowego dla prostych przykładów - określa wartościowość na podstawie układu okresowego pierwiastków - zapisuje wzory związków chemicznych na podstawie podanej wartościowości lub nazwy pierwiastków chemicznych - podaje nazwę związku chemicznego na podstawie wzoru - określa wartościowość pierwiastków w związku chemicznym - zapisuje wzory cząsteczek, korzystając z modeli - wyjaśnia znaczenie współczynnika stechiometrycznego i indeksu stechiometrycznego - wyjaśnia pojęcie równania reakcji chemicznej - odczytuje proste równania reakcji chemicznych - zapisuje równania reakcji chemicznych - dobiera współczynniki w równaniach reakcji chemicznych
Dział 4.	Ocena dobra [1 + 2 + 3]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa typ wiązania chemicznego w podanym przykładzie - wyjaśnia na podstawie budowy atomów, dlaczego gazy szlachetne są bardzo mało aktywne chemicznie - wyjaśnia różnice między typami wiązań chemicznych - opisuje powstawanie wiązań kowalencyjnych dla wymaganych przykładów - opisuje mechanizm powstawania wiązania jonowego - opisuje, jak wykorzystać elektroujemność do określenia rodzaju wiązania chemicznego

		<p>w cząsteczce</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje pojęcie wartościowości – odczytuje z układu okresowego wartościowość pierwiastków chemicznych grup 1., 2. i 13.–17. (względem wodoru, maksymalną względem tlenu) – nazywa związki chemiczne na podstawie wzorów sumarycznych i zapisuje wzory na podstawie ich nazw – zapisuje i odczytuje równania reakcji chemicznych (o większym stopniu trudności) – przedstawia modelowy schemat równania reakcji chemicznej – rozwiązuje zadania na podstawie prawa zachowania masy i prawa stałości składu związku chemicznego – dokonuje prostych obliczeń stechiometrycznych
Dział 4.	Ocena bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje pojęcie elektroujemności do określania rodzaju wiązania w podanych substancjach – uzasadnia i udowadnia doświadczalnie, że masa substratów jest równa masie produktów – rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące poznanych praw (zachowania masy, stałości składu związku chemicznego) – wskazuje podstawowe różnice między wiązaniami kowalencyjnym a jonowym oraz kowalencyjnym niespolaryzowanym a kowalencyjnym spolaryzowanym – opisuje zależność właściwości związku chemicznego od występującego w nim wiązania chemicznego – porównuje właściwości związków kowalencyjnych i jonowych (stan skupienia, rozpuszczalność w wodzie, temperatury topnienia i wrzenia, przewodnictwo ciepła i elektryczności) – zapisuje i odczytuje równania reakcji chemicznych o dużym stopniu trudności – wykonuje obliczenia stechiometryczne
Dział 4.	Ocena celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, kto po raz pierwszy i w jaki sposób skroplił powietrze - rozumie proces skraplania powietrza i jego składników - zna szersze zastosowania tlenu cząsteczkowego i ozonu - zna i charakteryzuje właściwości większości znanych tlenków; charakteryzuje kilka

		<p>nadtlenków</p> <ul style="list-style-type: none"> - doświadczalnie sprawdza wpływ nawożenia azotowego na wzrost i rozwój roślin - rozumie naturę biochemiczną cyklu azotu w przyrodzie - wyjaśnia, czym spowodowana jest mała aktywność chemiczna helowców - rozumie i opisuje proces fotosyntezy - zna fakty dotyczące badań nad wodorem; podejmuje się zorganizowania akcji o charakterze ekologicznym.
Dział 5. Woda i roztwory wodne		
Dział 5.	Ocena dopuszczająca [1]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rodzaje wód występujących w przyrodzie - podaje, na czym polega obieg wody w przyrodzie - podaje przykłady źródeł zanieczyszczenia wód - wymienia niektóre skutki zanieczyszczeń oraz sposoby walki z nimi - wymienia stany skupienia wody - określa, jaką wodę nazywa się wodą destylowaną - nazywa przemiany stanów skupienia wody - opisuje właściwości wody - zapisuje wzory sumaryczny i strukturalny cząsteczki wody - definiuje pojęcie dipol - identyfikuje cząsteczkę wody jako dipol - wyjaśnia podział substancji na dobrze rozpuszczalne, średnio rozpuszczalne oraz trudno rozpuszczalne w wodzie - podaje przykłady substancji, które rozpuszczają się i nie rozpuszczają się w wodzie - wyjaśnia pojęcia: rozpuszczalnik i substancja rozpuszczana - projektuje doświadczenie dotyczące rozpuszczalności różnych substancji w wodzie - definiuje pojęcie rozpuszczalność - wymienia czynniki, które wpływają na rozpuszczalność substancji - określa, co to jest krzywa rozpuszczalności - odczytuje z wykresu rozpuszczalności rozpuszczalność danej substancji w podanej temperaturze - wymienia czynniki wpływające na szybkość rozpuszczania się substancji stałej w wodzie

		<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: roztwór właściwy, koloid i zawiesina – podaje przykłady substancji tworzących z wodą roztwór właściwy, zawiesinę, koloid – definiuje pojęcia: roztwór nasycony, roztwór nienasycony, roztwór stężony, roztwór rozcieńczony – definiuje pojęcie krystalizacja – podaje sposoby otrzymywania roztworu nienasyconego z nasyconego i odwrotnie – definiuje stężenie procentowe roztworu – podaje wzór opisujący stężenie procentowe roztworu – prowadzi proste obliczenia z wykorzystaniem pojęć: stężenie procentowe, masa substancji, masa rozpuszczalnika, masa roztworu
Dział 5.	Ocena dostateczna [1 + 2]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje budowę cząsteczki wody – wyjaśnia, co to jest cząsteczka polarna – wymienia właściwości wody zmieniające się pod wpływem zanieczyszczeń – planuje doświadczenie udowadniające, że woda: z sieci wodociągowej i naturalnie występująca w przyrodzie są mieszaninami – proponuje sposoby racjonalnego gospodarowania wodą – tłumaczy, na czym polegają procesy mieszania i rozpuszczania – określa, dla jakich substancji woda jest dobrym rozpuszczalnikiem – charakteryzuje substancje ze względu na ich rozpuszczalność w wodzie – planuje doświadczenia wykazujące wpływ różnych czynników na szybkość rozpuszczania substancji stałych w wodzie – porównuje rozpuszczalność różnych substancji w tej samej temperaturze – oblicza ilość substancji, którą można rozpuścić w określonej objętości wody w podanej temperaturze – podaje przykłady substancji, które rozpuszczają się w wodzie, tworząc roztwory właściwe – podaje przykłady substancji, które nie rozpuszczają się w wodzie, tworząc koloidy lub zawiesiny – wskazuje różnice między roztworem właściwym a zawiesiną – opisuje różnice między roztworami: rozcieńczonym, stężonym, nasyconym i nienasyconym – przekształca wzór na stężenie procentowe roztworu tak, aby obliczyć masę substancji

		<p>rozpuszczonej lub masę roztworu</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblicza masę substancji rozpuszczonej lub masę roztworu, znając stężenie procentowe roztworu – wyjaśnia, jak sporządzić roztwór o określonym stężeniu procentowym, np. 100 g 20-procentowego roztworu soli kuchennej
Dział 5.	Ocena dobra [1 + 2 + 3]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega tworzenie wiązania kowalencyjnego spolaryzowanego w cząsteczce wody – wyjaśnia budowę polarną cząsteczki wody – określa właściwości wody wynikające z jej budowy polarnej – przewiduje zdolność różnych substancji do rozpuszczania się w wodzie – przedstawia za pomocą modeli proces rozpuszczania w wodzie substancji o budowie polarnej, np. chlorowodoru – podaje rozmiary cząstek substancji wprowadzonych do wody i znajdujących się w roztworze właściwym, koloidzie, zawiesinie – wykazuje doświadczalnie wpływ różnych czynników na szybkość rozpuszczania substancji stałej w wodzie – posługuje się wykresem rozpuszczalności – wykonuje obliczenia z wykorzystaniem wykresu rozpuszczalności – oblicza masę wody, znając masę roztworu i jego stężenie procentowe – prowadzi obliczenia z wykorzystaniem pojęcia gęstości – podaje sposoby zmniejszenia lub zwiększenia stężenia roztworu – oblicza stężenie procentowe roztworu powstałego przez zagęszczenie i rozcieńczenie roztworu – oblicza stężenie procentowe roztworu nasyconego w danej temperaturze (z wykorzystaniem wykresu rozpuszczalności) – wymienia czynności prowadzące do sporządzenia określonej objętości roztworu o określonym stężeniu procentowym – sporządza roztwór o określonym stężeniu procentowym
Dział 5.	Ocena bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proponuje doświadczenie udowadniające, że woda jest związkiem wodoru i tlenu – określa wpływ ciśnienia atmosferycznego na wartość temperatury wrzenia wody

		<ul style="list-style-type: none"> - porównuje rozpuszczalność w wodzie związków kowalencyjnych i jonowych - wykazuje doświadczalnie, czy roztwór jest nasycony, czy nienasycony - rozwiązuje z wykorzystaniem gęstości zadania rachunkowe dotyczące stężenia procentowego - oblicza rozpuszczalność substancji w danej temperaturze, znając stężenie procentowe jej roztworu nasyconego w tej temperaturze - oblicza stężenie roztworu powstałego po zmieszaniu roztworów tej samej substancji o różnych stężeniach
Dział 5.	Ocena celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to jest mgła i piana - tłumaczy efekt Tyndalla - prezentuje swoje poglądy na temat ekologii wód w Polsce i na świecie - zna i rozumie definicję stężenia molowego - wykonuje proste obliczenia związane ze stężeniem molowym roztworów - stosuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych.
Dział 6. Tlenki i wodorotlenki		
Dział 6.	Ocena dopuszczająca [1]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie katalizator - definiuje pojęcie tlenek - podaje podział tlenków na tlenki metali i tlenki niemetalu - zapisuje równania reakcji otrzymywania tlenków metali i tlenków niemetalu - wymienia zasady BHP dotyczące pracy z zasadami - definiuje pojęcia wodorotlenek i zasada - odczytuje z tabeli rozpuszczalności, czy wodorotlenek jest rozpuszczalny w wodzie czy też nie - opisuje budowę wodorotlenków - zna wartościowość grupy wodorotlenowej - rozpoznaje wzory wodorotlenków - zapisuje wzory sumaryczne wodorotlenków: NaOH, KOH, Ca(OH)₂, Al(OH)₃, Cu(OH)₂ - opisuje właściwości oraz zastosowania wodorotlenków: sodu, potasu i wapnia - łączy nazwy zwyczajowe (wapno palone i wapno gaszone) z nazwami systematycznymi tych związków chemicznych

		<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcia: elektrolit, nieelektrolit - definiuje pojęcia: dysocjacja elektrolityczna (jonowa), wskaźnik - wymienia rodzaje odczynów roztworów - podaje barwy wskaźników w roztworze o podanym odczynie - wyjaśnia, na czym polega dysocjacja elektrolityczna (jonowa) zasad - zapisuje równania dysocjacji elektrolitycznej (jonowej) zasad (proste przykłady) - podaje nazwy jonów powstałych w wyniku dysocjacji elektrolitycznej (jonowej) - odróżnia zasady od innych substancji za pomocą wskaźników - rozróżnia pojęcia wodorotlenek i zasad
Dział 6.	Ocena dostateczna [1 + 2]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje sposoby otrzymywania tlenków - opisuje właściwości i zastosowania wybranych tlenków - podaje wzory i nazwy wodorotlenków - wymienia wspólne właściwości zasad i wyjaśnia, z czego one wynikają - wymienia dwie główne metody otrzymywania wodorotlenków - zapisuje równania reakcji otrzymywania wodorotlenku sodu, potasu i wapnia - wyjaśnia pojęcia woda wapienna, wapno palone i wapno gaszone - odczytuje proste równania dysocjacji elektrolitycznej (jonowej) zasad - definiuje pojęcie odczyn zasadowy - bada odczyn - zapisuje obserwacje do przeprowadzanych na lekcji doświadczeń
Dział 6.	Ocena dobra [1 + 2 + 3]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia wodorotlenek i zasada - wymienia przykłady wodorotlenków i zasad - wyjaśnia, dlaczego podczas pracy z zasadami należy zachować szczególną ostrożność - wymienia poznane tlenki metali, z których otrzymać zasady - zapisuje równania reakcji otrzymywania wybranego wodorotlenku - planuje doświadczenia, w których wyniku można otrzymać wodorotlenki sodu, potasu lub wapnia - planuje sposób otrzymywania wodorotlenków nierozpuszczalnych w wodzie - zapisuje i odczytuje równania dysocjacji elektrolitycznej (jonowej) zasad - określa odczyn roztworu zasadowego i uzasadnia to

		<ul style="list-style-type: none"> - opisuje doświadczenia przeprowadzane na lekcjach (schemat, obserwacje, wnioski) - opisuje zastosowania wskaźników - planuje doświadczenie, które umożliwi zbadanie odczynu produktów używanych w życiu codziennym
Dział 6.	Ocena bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisuje wzór sumaryczny wodorotlenku dowolnego metalu - planuje doświadczenia, w których wyniku można otrzymać różne wodorotlenki, także praktycznie nierozpuszczalne w wodzie - zapisuje równania reakcji otrzymywania różnych wodorotlenków - identyfikuje wodorotlenki na podstawie podanych informacji - odczytuje równania reakcji chemicznych
Dział 6.	Ocena celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na kilka wskaźników służących do identyfikacji wodorotlenków; - wie, jak zmienia się charakter chemiczny tlenków metali wraz ze wzrostem liczby atomowej metalu - zna pojęcie alkaliów - zna przykłady wodorotlenków metali ciężkich - rozwiązuje zadania problemowe związane z tematyką wodorotlenków i zasad.

Wymagania edukacyjne z chemii dla klasy 7 szkoły podstawowej w klasach dwujęzycznych

Dział	Tematy	Wymagania
1. Substancje i ich przemiany	1. The School Chemistry Laboratory Safety Rules	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa szkło laboratoryjne i sprzęt laboratoryjny - wymienia strój ochronny do pracy w laboratorium - wymienia i podaje nazwy piktogramów
	2. Properties of a substance.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia właściwości fizyczne substancji - wymienia właściwości chemiczne substancji - podaje różnice między właściwościami fizycznymi i chemicznymi wybranej substancji - potrafi podać lub odczytać z danych właściwości fizyczne i chemiczne wybranej substancji
	3. Density of a substance	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje wzór i nazywa symbole wielkości we wzorze na gęstość - podaje jednostkę gęstości - rozumie treść zadań na obliczanie gęstości, masy i objętości ze wzoru na gęstość
	4. Types of mixtures and methods of separating them	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia mieszaniny jednorodne i niejednorodne - nazywa mieszaniny jednorodne i niejednorodne - podaje różnice między mieszaniną jednorodną a niejednorodną - omawia metody rozdzielania mieszanin jednorodnych i niejednorodnych
	5. Physical phenomenon and chemical reaction.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady zjawiska fizycznego z życia codziennego - podaje przykłady reakcji chemicznej z życia codziennego - podaje zjawiska fizyczne zmiany stanu skupienia
	6. Elements and chemical compounds.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia popularne pierwiastki chemiczne - podaje nazwę pierwiastka na podstawie symbolu pierwiastka - wskazuje różnice między mieszaniną a związkiem chemicznym
	7. Properties of metals and non metals	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia popularne metale - podaje właściwości fizyczne i chemiczne metali - przedstawia właściwości fizyczne i chemiczne niemetalu - omawia zastosowanie niemetalu

		- omawia zastosowanie metali
2. Składniki powietrza i rodzaje przemian, jakim ulegają.	8. Air - the homogeneous mixture of gases.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - wymienia składniki powietrza - podaje właściwości fizyczne i chemiczne powietrza - podaje właściwości fizyczne i chemiczne azotu - rozumie treść zadań na objętość wybranego składnika powietrza w naczyniu - wymienia gazy szlachetne - omawia zastosowanie powietrza i gazów szlachetnych
	9. Oxygen - the most important ingredient of the air.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - rozumie opis doświadczenia otrzymywania tlenu z nadmanganianu powietrza - rozumie opis doświadczenia spalania węgla, siarki i magnezu w tlenie - Wskazuje substraty i produkty danej reakcji chemicznej - podaje właściwości fizyczne i chemiczne tlenu - wymienia zastosowania tlenu w przemyśle
	10. Carbon oxide IV.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - rozumie opis doświadczenia wykrywania obecności tlenku węgla IV - rozumie opis doświadczenia otrzymywania tlenku węgla IV - podaje właściwości fizyczne i chemiczne tlenku węgla IV - wymienia zastosowanie tlenku węgla IV
	11. Hydrogen	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - rozumie opis doświadczenia otrzymywania wodoru - wymienia właściwości fizyczne i chemiczne wodoru - podaje zastosowania wodoru w przemyśle
	12. Air pollution	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - wymienia rodzaje i przykłady zanieczyszczeń powietrza z uwagi na stan skupienia - definiuje co to jest ozon - opisuje przyczyny powstawania dziury ozonowej - wymienia źródła i skutki zanieczyszczeń powietrza - podaje definicję efektu cieplarnianego
	13. Types of chemical reactions.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - podaje przykłady reakcji egzoenergetycznej i endoenergetycznej - wymienia rodzaje reakcji chemicznej i je definiuje
3. Atomy i cząsteczki	14. Atoms and molecules - ingredients of matter.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - rozumie opis doświadczenia dotyczącego dyfuzji - rozumie założenia teorii atomistyczno-cząsteczkowej budowy materii

		- podaje jednostkę masy atomowej
	15. Atomic mass and molecular mass.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - rozumie zadania na obliczanie masy cząsteczkowej związku chemicznego - potrafi podać wynik zadania na obliczanie masy cząsteczkowej związku chemicznego
	16. Atom structure - nucleons and electrons.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - wymienia obszary atomu pierwiastka chemicznego - nazywa cząstki wchodzące w skład atomu i podaje ich ładunek - wskazuje i nazywa elektrony walencyjne i rdzeń atomowy - odczytuje liczbę atomową i liczbę masową z układu okresowego pierwiastków - rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące budowy atomu
	17. Izotops	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - podaje definicję izotopów pierwiastka, określa czym różnią się między sobą - podaje zastosowanie izotopów w różnych dziedzinach
	18. Periodic table of chemical elements.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - określa położenie wybranego pierwiastka podając numer okresu i grupy w układzie okresowym - odczytuje liczbę atomową i liczbę masową pierwiastka z układu okresowego - podaje definicję prawa okresowości
	19. Relationship between atom structure of chemical element and its location in the periodic table.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - określa liczbę powłok elektronowych i ich symbole - ustala liczbę wszystkich elektronów - ustala liczbę elektronów walencyjnych - ustala pełną konfigurację elektronową - ustala liczbę protonów - rysuje model wybranego atomu z uwzględnieniem opisu budowy
4. Łączenie się atomów. Równania reakcji chemicznych.	20. Covalent bond.	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - wyjaśnia charakter wiązania kowalencyjnego - wyjaśnia dlaczego atomy tworzą wiązanie kowalencyjne - interpretuje zapis/diagram elektronowy wiązania kowalencyjnego - odczytuje symbole i wzory chemiczne - wyjaśnia jak powstaje wiązanie kowalencyjne w danej cząsteczce - określa rodzaj wiązania chemicznego na podstawie elektroujemności pierwiastków
	21. Ionic bond	<u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u> - opisuje jak tworzy się wiązanie jonowe - wyjaśnia co to są jony i jak powstają

		<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje i odczytuje diagramy elektronowe wybranego wiązania jonowego
	<p>22. The influence of the bond type on properties of the chemical compound.</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje wiązań chemicznych - wymienia właściwości związków kowalencyjnych <p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia właściwości związków jonowych - porównuje właściwości fizyczne związków kowalencyjnych i jonowych
	<p>23. The meaning of valency while determining names and formulae of chemical compounds.</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie wartościowości pierwiastka - określa wartościowość pierwiastka na podstawie jego położenia w układzie okresowym - odczytuje liczbę cząsteczek i nazwę wybranego związku chemicznego - odczytuje liczbę atomów i nazwę wybranego pierwiastka chemicznego - odczytuje nazwy prostych związków chemicznych np. tlenków, siarczków, chlorków
	<p>24. The Law of Constant Composition</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje prawo stałości składu związku chemicznego - rozumie zadanie na obliczenie stosunku masowego pierwiastków w związku chemicznym i potrafi udzielić odpowiedzi do zadania
	<p>25. Chemical reaction equations.</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgadnia równania reakcji chemicznej - odczytuje liczbę oraz rodzaj atomów i cząsteczek biorących udział w reakcji chemicznej
	<p>26. The Conservation of Mass</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje definicję prawa zachowania masy - rozumie zadania z treścią na obliczanie zadań na masę substratów i produktów - udziela odpowiedzi na wybrane zadania z treścią dotyczące prawa zachowania masy.
	<p>27. Stoichiometric calculations.</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje ilościowo i jakościowo substraty i produkty reakcji - potrafi określić liczbę i rodzaj atomów w cząsteczkach biorących udział w reakcji chemicznej - zna definicję mola atomów lub cząsteczek
5. Woda i roztwory wodne	<p>28. Water - properties and its role in the natural environment.</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia źródła zanieczyszczeń wody - wymienia właściwości fizyczne i chemiczne wody
	<p>29. Water as a solvent</p>	<p><u>Uczeń posługujący się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie opis doświadczenia rozpuszczania

		<p>różnych substancji w wodzie</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje budowę cząsteczki wody - określa od czego zależy szybkość rozpuszczania się substancji - wyjaśnia czym jest mieszanina oziębająca
	30. Types of solutions	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie opis doświadczenia otrzymywania roztworów nienasyconego i nasyconego - zna pojęcie roztworu stężonego i rozcieńczonego, roztworu właściwego, koloidu i zawiesiny
	31. Solubility of a substance in water	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje definicję rozpuszczalności - odczytuje zależność rozpuszczalności substancji od temperatury - rozumie zadania z treścią dotyczące obliczania wielkości ze wzorów na rozpuszczalność
	32. Percentage concentration of a solution.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie stężenia procentowego - wskazuje wielkości i jednostki we wzorze na stężenie procentowe - rozumie zadania z treścią na obliczanie wielkości ze wzoru na stężenie procentowe
	33. Metal and non-metal oxides.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa tlenki metali i niemetalu na podstawie wzorów - wymienia zastosowanie popularnych tlenków metali i niemetalu - odczytuje metody otrzymywania tlenków
	34. Electrolytes and nonelectrolytes.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie opis doświadczenia badania zjawiska przewodzenia prądu elektrycznego przez roztwory wodne substancji. - wymienia popularne wskaźniki kwasowo-zasadowe - określa barwy wskaźników w zależności od pH roztworu
	35. Formulas and names of hydroxides.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy popularnych wodorotlenków - określa budowę wodorotlenków - rozumie opis doświadczenia badania właściwości wodorotlenku sodu - wymienia właściwości fizyczne i chemiczne wodorotlenków sodu i potasu - wymienia zastosowanie wodorotlenków sodu i potasu
	36. Calcium hydroxide.	<p><u>Uczeń posługując się językiem angielskim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie opis doświadczenia otrzymywania wodorotlenku wapnia - zna właściwości fizyczne i chemiczne wodorotlenku wapnia - wymienia zastosowania wodorotlenku wapnia w

		przemysle
	37. Methods of getting hydroxides insoluble in water.	<u>Uczeń poslugujac sie jezykiem angielskim:</u> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia metody otrzymywania wodorotlenkow - wyjaśnia czym jest zasada - wyjaśnia czym jest zasada amonowa i amoniak